

Co do zasady umieszczenie w domu pomocy społecznej wymaga w pierwszej kolejności uzyskania zgody osoby mającej być w takim domu umieszczonej lub jej przedstawiciela ustawowego. Jeżeli jednak zgoda taka nie zostanie udzielona, to o skierowaniu danej osoby do domu pomocy społecznej orzeka sąd opiekuńczy, którego orzeczenie zastępuje brak zgody osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Przy wydawaniu tego orzeczenia to na sądzie opiekuńczym spoczywa obowiązek wyjaśnienia i dokonania oceny, czy osoba mająca być umieszczoną w domu pomocy społecznej spełnia ustawowe kryteria do takiego umieszczenia nawet wbrew jej woli. To sąd opiekuńczy dokonuje zatem ustalenia, czy dana osoba wskutek choroby nie jest zdolna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i nie ma możliwości korzystania z opieki innych osób oraz potrzebuje stałej opieki i pielęgnacji, a brak opieki zagraża życiu tej osoby. Orzeczenie sądu rodzinnego ma charakter warunkujący dla postępowania administracyjnego w zakresie wystąpienia przesłanek do umieszczenia w placówce pomocy społecznej, a organ administracyjny ma obowiązek je wykonać poprzez wydanie decyzji o skierowaniu osoby do właściwego domu pomocy społecznej, a następnie o umieszczeniu w wybranej placówce. Tym samym rola organów administracji sprowadza się do wykonania orzeczenia.

W przypadku skierowania do domu pomocy społecznej przez sąd organ nie będzie badał przesłanek skierowania do placówki ani ustalał zasadności umieszczenia w placówce, ponieważ nastąpiło to już w postępowaniu sądowym. W przypadku wydania orzeczenia przez sąd o umieszczeniu osoby w domu pomocy społecznej organ administracji powinien działać jako wykonawca tego orzeczenia, nie zaś jako podmiot realizujący własne kompetencje.

W konsekwencji, orzeczenie sądu opiekuńczego wiąże organy administracyjne i zawęża ich kompetencje do wykonania postanowienia sądu.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 3 kwietnia 2025 r., sygn. II SA/Gd 1198/24

Źródło: [CBOSA](#)